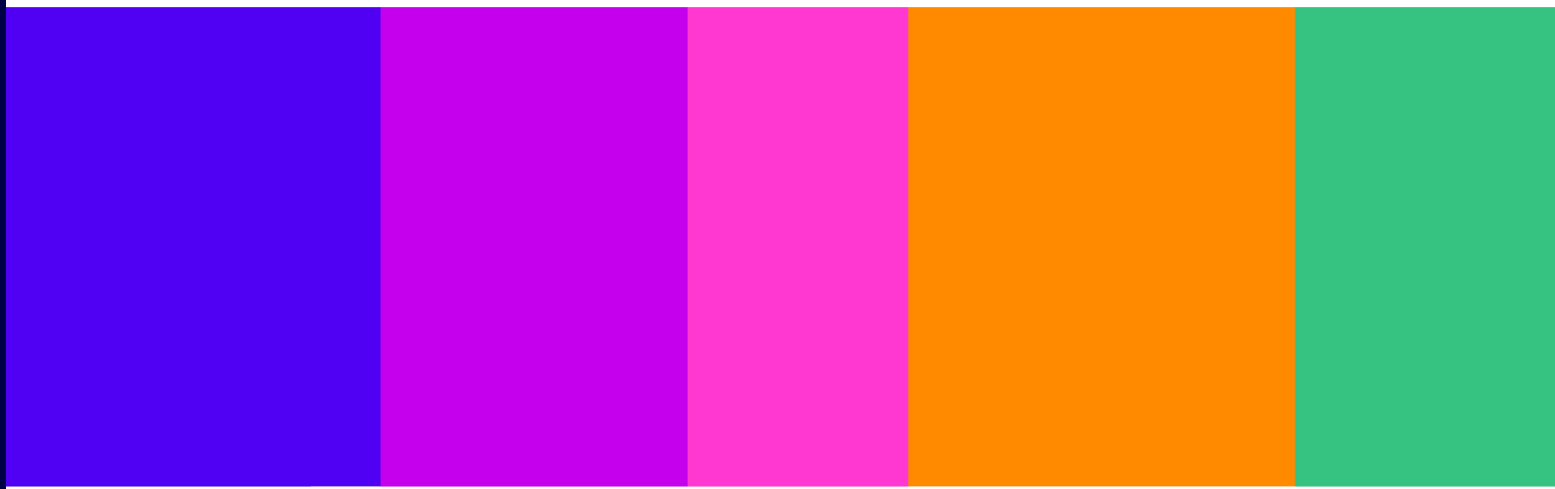

Dynodi Gwasanaethau Dethol Radio

Egwyddorion a dulliau argymhellion Ofcom

Cyhoeddwyd 15 Mai 2025

Cynnwys

Adran

1.	Datganiad ar yr egwyddorion a'r dulliau.....	3
----	--	---

Atodiad

A1.	Y Fframwaith Cyfreithiol.....	7
-----	-------------------------------	---

1. Datganiad ar yr egwyddorion a'r dulliau

Gwybodaeth am y ddogfen hon

- A1.1 Y ddogfen hon yw'r Datganiad ar yr Egwyddorion a'r Dulliau i'w defnyddio gan Ofcom wrth baratoi adroddiad sy'n gwneud argymhellion i'r Ysgrifennydd Gwladol ynghylch dynodi gwasanaethau dethol radio o dan Adran 362BC o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 ("y Ddeddf"). Mae Adran 362BC(7) o'r Ddeddf yn mynnu bod Ofcom yn llunio ac yn cynnal datganiad sy'n nodi'r egwyddorion a'r dulliau hyn.

Y fframwaith cyfreithiol

- A1.2 Nod y drefn gwasanaeth dethol radio yn Rhan 3B o'r Ddeddf yw sicrhau bod cynulleidfaoedd yn gallu cael gafael ar ffrydiau ar-lein o wasanaethau radio'r DU mewn amgylchiadau penodol, sef pan fydd gwrandawyr yn defnyddio eu llais i ofyn am wasanaeth dethol radio (byddwn yn egluro beth yw gwasanaeth dethol radio yn yr adran ganlynol). Er mwyn cyflawni hyn, rhaid i ddarparwyr gwasanaethau dethol radio dynodedig sicrhau pan fydd gwrandawyr yn gofyn am wasanaeth radio penodol yn y DU, bod y gwasanaeth dethol radio yn chwarae'r gwasanaeth hwnnw.¹ Mae'r drefn hefyd yn rhoi gofynion eraill ar ddarparwyr gwasanaethau dethol radio dynodedig sy'n ymwneud â throshaenu neu darfu ar y ffrwd ar-lein gyda chynnwys arall,² a'r dull a ddefnyddir i chwarae'r ffrwd ar-lein.³ Mae'r gofynion hyn yn amodol ar ddewisiadau a osodir gan ddefnyddwyr gwasanaethau dethol radio dynodedig.⁴ Ar ben hynny, mae darparwyr gwasanaethau dethol radio dynodedig wedi'u gwahardd rhag codi tâl ar ddarparwyr ffrydiau ar-lein gorsafoedd radio yn y DU am wneud yr hyn mae'n rhaid iddynt ei wneud i gydymffurfio â'r drefn.⁵
- A1.3 Mae ffrydiau ar-lein o wasanaethau radio yn cael eu galw'n "wasanaethau radio rhyngwrwyd".⁶ Yn gryno, mae'r drefn gwasanaeth dethol radio yn berthnasol i wasanaethau radio rhyngwrwyd sy'n cyfateb⁷ i wasanaethau radio analog neu DAB yn y DU sy'n cael eu darparu gan y BBC neu sy'n cael eu darparu o dan drwydded darlledu a roddir gennym ni.⁸ Mae'r rhain yn cael eu galw yn "wasanaethau radio rhyngwrwyd perthnasol" a byddant yn cael eu cynnwys mewn rhestr a gedwir gennym ni.⁹

¹ Adran 362BI(1) o'r Ddeddf.

² Adran 362BI(2) o'r Ddeddf.

³ Adran 362BI(3), (4) a (5) o'r Ddeddf.

⁴ Adran 362BI(5) o'r Ddeddf

⁵ Adran 362BI(6) o'r Ddeddf.

⁶ Mae "gwasanaeth radio rhyngwrwyd" yn cael ei ddiffinio yn adran 362BF o'r Ddeddf.

⁷ Mae ystyr "cyfateb" wedi'i nodi yn adran 362BG(4) o'r Ddeddf.

⁸ Mae'r categorïau penodol o wasanaethau radio analog a DAB sydd o fewn cwmpas y drefn wedi'u nodi yn adran 362BI(11).

⁹ Mae "gwasanaeth radio rhyngwrwyd perthnasol" yn cael ei ddiffinio yn adran 362BG o'r Ddeddf.

- A1.4 Caiff yr Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau i ddynodi gwasanaethau dethol radio penodol.¹⁰ Yr unig adeg caiff yr Ysgrifennydd Gwladol arfer y pŵer hwn yw os yw'n credu bod lefel "sylweddol" o bobl yn defnyddio'r gwasanaeth dethol radio yn y DU i wrando ar wasanaethau radio rhynggrwyd. Gall hyn fod yn lefel o ddefnydd mae'r Ysgrifennydd Gwladol yn ei hystyried sy'n sylweddol mewn rhai amgylchiadau, megis tra mewn cerbyd.¹¹
- A1.5 Rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol fod wedi cael adroddiad gan Ofcom cyn gwneud neu ddiwygio rheoliadau dynodi.¹² Rhaid i'n hadroddiad nodi argymhellion ar sut y dylai'r Ysgrifennydd Gwladol arfer ei bwerau gwneud rheoliadau. Mae'n bosibl y byddwn yn penderfynu paratoi adroddiad o'r fath ar ein liwt ein hunain.¹³ Fel arall, gall yr Ysgrifennydd Gwladol ofyn i ni baratoi adroddiad, ac os felly rhaid i ni wneud hynny cyn gynted ag sy'n ymarferol.¹⁴
- A1.6 Mae'r Ddeddf yn rhoi pwerau casglu gwybodaeth i Ofcom y gellir eu defnyddio i gael gafael ar wybodaeth sy'n angenrheidiol yn ein barn ni er mwyn llywio ein hadroddiad i'r Ysgrifennydd Gwladol.¹⁵ Mae'r pwerau hyn yn caniatáu i Ofcom fynnu bod y sawl sy'n derbyn y cais yn cael neu'n cynhyrchu gwybodaeth.¹⁶
- A1.7 Rhaid i Ofcom gyhoeddi datganiad am yr egwyddorion a'r dulliau y bydd yn eu defnyddio wrth baratoi adroddiad i'r Ysgrifennydd Gwladol. Y ddogfen hon yw'r datganiad hwnnw. Cawn ddiwygio neu ddisodli'r datganiad hwn.¹⁷
- A1.8 Mae fframwaith cyfreithiol manylach wedi'i amlinellu yn Atodiad 1.

Egwyddorion a dulliau ar gyfer paratoi ein hadroddiad ar ddynodi gwasanaethau dethol radio

Beth yw gwasanaeth dethol radio?

- A1.9 Mae gwasanaeth dethol radio neu RSS yn wasanaeth sy'n cael ei ddarparu drwy'r rhynggrwyd sy'n galluogi (neu ymysg pethau eraill sy'n galluogi) y defnyddiwr i wneud y pethau canlynol drwy roi "gorchmynion llafar" sy'n cael eu recordio gan offer sydd wedi'i gysylltu â'r rhynggrwyd:
- a) dewis rhwng gwasanaethau radio rhynggrwyd a ddarperir gan wahanol ddarparwyr, a
 - b) gwneud i wasanaeth radio penodol ar y rhynggrwyd chwarae.¹⁸
- A1.10 Er mwyn dod o fewn y diffiniad o RSS, rhaid i wasanaeth allu chwarae gwasanaethau radio rhynggrwyd i ymateb i orchymyn llais gan ddefnyddiwr. Ni fyddai gwasanaethau nad ydynt yn chwarae ffrydiau uniongyrchol o wasanaethau radio rhynggrwyd (er enghraifft, y rheini

¹⁰ Adran 362BB(1) o'r Ddeddf.

¹¹ Adran 362BB(2) o'r Ddeddf.

¹² Adran 362BB(3) o'r Ddeddf.

¹³ Adran 362BC(1) o'r Ddeddf.

¹⁴ Adran 362BC(2) a (3) o'r Ddeddf.

¹⁵ Adran 362BQ o'r Ddeddf.

¹⁶ Adran 362BQ(2) o'r Ddeddf.

¹⁷ Adran 362BC(7) ac (8) o'r Ddeddf.

¹⁸ Adran 362BA(1) o'r Ddeddf. Caiff yr Ysgrifennydd Gwladol addasu'r diffiniad o "wasanaeth dethol radio" o dan adran 362BA(2) o'r Ddeddf. Bydd Ofcom yn defnyddio'r diffiniad sydd mewn grym adeg paratoi adroddiad.

sydd ond yn gallu darparu dolenni i ddefnyddwyr gael mynediad at ffrydiau radio) yn bodloni'r diffiniad o 'wasanaeth dethol radio' o dan y Ddeddf.

Sut bydd Ofcom yn gwneud asesiadau

A1.11 Mae adran 362BC(3) o'r Ddeddf yn nodi'r materion mae'n rhaid i Ofcom eu hystyried wrth baratoi adroddiad sy'n gwneud argymhellion ynghylch arfer pŵer yr Ysgrifennydd Gwladol i ddynodi RSS. Rhaid i adroddiad a baratoir gan Ofcom gynnwys asesiad, mewn perthynas â phob RSS dan sylw, o'r canlynol:

- a) nifer yr aelodau o'r cyhoedd sy'n defnyddio'r gwasanaeth;
- b) sut mae'r bobl hynny'n defnyddio'r gwasanaeth;
- c) a yw lefel y defnydd o'r gwasanaeth yn sylweddol; a
- d) materion mae Ofcom yn credu sy'n debygol o effeithio ar y materion y cyfeirir atynt ym mharagraff (a), (b) neu (c).¹⁹

A1.12 Rydym yn nodi isod yr egwyddorion a'r dulliau y byddwn yn eu defnyddio wrth asesu'r materion hyn.

(a) Nifer yr aelodau o'r cyhoedd sy'n defnyddio'r gwasanaeth

A1.13 Bydd Ofcom yn asesu nifer yr aelodau o'r cyhoedd sy'n defnyddio'r RSS i wrando ar wasanaethau radio rhyngrwyd.²⁰ Er mwyn cyflawni hyn:

- a) Byddwn yn defnyddio'r dystiolaeth orau sydd ar gael i ddarparu sail wrthrychol a dibynadwy i fesur nifer y bobl yn y DU sy'n defnyddio pob RSS i wrando ar wasanaethau radio rhyngrwyd.
- b) Os ydym o'r farn na ellir mesur nifer y defnyddwyr unigol yn ddibynadwy, gallwn ddefnyddio procsi ar gyfer niferoedd y defnyddwyr. Mae'n bosibl y byddwn yn defnyddio dull sy'n golygu cyfuno mwy nag un metrig neu brocsi.
- c) Byddwn yn defnyddio methodoleg gyson yn ein hasesiad o bob RSS er mwyn eu trin yn deg.

(b) Sut mae'r bobl hynny'n defnyddio'r gwasanaeth

A1.14 Yn gyffredinol byddwn yn ystyried y gwahanol ffyrdd mae modd defnyddio RSS i wrando ar wasanaethau radio rhyngrwyd. Mae'n bosibl y byddwn yn ystyried ystod eang o wybodaeth (fel lle mae'r gwrando'n digwydd (yn y cartref, y car ac ati), pa mor aml ac am ba hyd mae defnyddwyr yn gwrando ar radio rhyngrwyd).

(c) A yw lefel y defnydd o'r gwasanaeth yn sylweddol

A1.15 Byddwn yn gosod trothwy sy'n sylweddol yn ein barn ni:

- a) Wrth osod y trothwy hwn, byddwn yn ceisio sicrhau bod gwasanaethau radio rhyngrwyd perthnasol ar gael yn eang i ddefnyddwyr RSS.
- b) Bob tro y byddwn yn paratoi adroddiad, byddwn yn ystyried yn gyffredinol pa lefel o ddefnydd sy'n sylweddol. Byddwn yn ystyried unrhyw ffactorau perthnasol a allai effeithio ar yr hyn sy'n sylweddol ar yr adeg benodol honno, gan gydnabod bod yr hyn

¹⁹ Adran 362BC o'r Ddeddf.

²⁰ Rhaid i'r Ysgrifennydd Gwladol ystyried bod lefel y defnydd o RSS yn y DU i wrando ar wasanaethau radio rhyngrwyd yn sylweddol er mwyn ei ddynodi (adran 362BB(2) o'r Ddeddf).

sy'n sylweddol yn dibynnu ar gyd-destun. Felly, pan fyddwn wedi rhoi argymhellion o'r blaen, byddwn yn ystyried a yw'r trothwy a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad hwnnw yn dal yn briodol.

- c) Byddwn yn penderfynu ar y trothwy mewn ffordd gymesur. Byddwn yn cadw mewn cof y bydd dynodi RSS yn gosod rhwymedigaethau rheoleiddio ar ddarparwyr RSS.

A1.16 Yn gyffredinol, byddwn yn argymhell dynodi RSS ar drothwy rydym yn ystyried sy'n lefel sylweddol o ddefnydd, neu'n uwch na hynny. Fodd bynnag, o ystyried yr egwyddorion a'r dulliau eraill yn y datganiad hwn, mae'n bosibl y byddwn o'r farn ei bod yn briodol peidio ag argymhell dynodi RSS o'r fath. Er enghraifft, mae'n bosibl na fyddem yn argymhell dynodi RSS os yw tystiolaeth yn awgrymu bod lefel y defnydd yn gostwng ac yn annhebygol o fod dros y trothwy am gyfnod rhesymol ar ôl ei ddynodi. Byddwn yn egluro pam rydym wedi argymhell, neu nad ydym wedi argymhell, dynodi RSS sydd ar y trothwy neu'n uwch na hynny.

(d) Unrhyw faterion eraill mae Ofcom yn credu sy'n debygol o effeithio ar yr uchod

A1.17 Byddwn yn ystyried a fyddai'n briodol asesu unrhyw ffactorau eraill sy'n debygol o effeithio ar y materion y cyfeirir atynt uchod, gan ystyried ein dyletswyddau statudol perthnasol.²¹

A1.18 Gall y materion hyn gynnwys lefel defnydd gan wahanol grwpiau cynulleidfya, dangosyddion marchnad fel amcanestyniadau twf neu ffactorau eraill yn y farchnad sy'n cyfrannu at y ffordd mae cynulleidfaoedd yn cael gafael ar wasanaethau radio drwy'r RSS. Mae perthnasedd y ffactorau hyn yn debygol o ddibynnu ar yr amgylchiadau ar yr adeg y byddwn yn paratoi adroddiad. Byddwn hefyd yn ystyried pŵer yr Ysgrifennydd Gwladol i ddynodi gwasanaeth dethol radio os yw lefel y defnydd yn sylweddol mewn rhai amgylchiadau (er enghraifft, tra mewn cerbyd fel y cyfeirir ato yn Adran 362BB(2)).

Egwyddorion cyffredinol

A1.19 Byddwn yn egluro pam rydym wedi defnyddio dull penodol yn ein hadroddiad, a sut mae'r dull hwnnw'n cyd-fynd â'r egwyddorion a'r dulliau a nodir yn y datganiad hwn.

A1.20 Fodd bynnag, mae'n bosibl y byddwn o'r farn ei bod yn briodol neu'n angenrheidiol dilyn egwyddorion a dulliau gwahanol i'r rheini a nodir yn y datganiad hwn. Os byddwn yn dilyn egwyddorion a dulliau gwahanol, byddwn yn egluro pam rydym wedi gwneud hynny.

A1.21 Mae'n bosibl y byddwn yn defnyddio ein pwerau casglu gwybodaeth yn adran 362BQ o'r Ddeddf i gasglu tystiolaeth a fydd yn sail i'n hadroddiad.

A1.22 Byddwn yn cyhoeddi'r adroddiadau a roddwn i'r Ysgrifennydd Gwladol.²²

²¹ Mae ein dyletswyddau statudol perthnasol wedi'u nodi yn yr atodiad i'r datganiad hwn.

²² Adran 362BC(5) o'r Ddeddf.

A1. Y Fframwaith Cyfreithiol

Y Fframwaith Cyfreithiol

- A1.1 Mae'r Atodiad hwn yn nodi'r fframwaith statudol ar gyfer dynodi gwasanaethau dethol radio (RSS) o dan Ran 3B o Ddeddf Cyfathrebiadau 2003 (y Ddeddf), a fewnosodwyd yn y Ddeddf gan Ran 6 o Ddeddf Cyfryngau 2024. Dim ond crynodeb o'r darpariaethau perthnasol yw'r Atodiad hwn, nid yw'n disodli cyfeiriad at y statud.
- A1.2 Mae dyletswyddau cyffredinol Ofcom i gyflawni ei swyddogaethau hefyd yn berthnasol, i hybu buddiannau dinasyddion mewn perthynas â materion sy'n ymwneud â chyfathrebiadau a defnyddwyr mewn marchnadoedd perthnasol, drwy hybu cystadleuaeth lle bo hynny'n briodol.²³ Wrth wneud hynny, rhaid i Ofcom ystyried nifer o faterion gan gynnwys pa mor ddymunol yw hybu buddsoddiad ac arloesedd mewn marchnadoedd perthnasol.²⁴
- A1.3 Wrth gyflawni ei ddyletswyddau cyffredinol, mae'n rhaid i Ofcom ystyried yr egwyddorion sy'n datgan y dylai gweithgareddau rheoleiddio fod yn dryloyw, yn atebol, yn gymesur, yn gyson ac wedi'u targedu dim ond at achosion lle mae angen cymryd camau, ac unrhyw egwyddorion eraill sy'n ymddangos i Ofcom fel rhai sy'n gyfystyr â'r ymarfer rheoleiddio gorau.²⁵
- A1.4 Fel sy'n cael ei egluro ymhellach isod, bydd yn rhaid i RSS a ddynodir gan yr Ysgrifennydd Gwladol (RSS neu DRSS dynodedig) gydymffurfio ag amrywiol rwymedigaethau statudol sy'n ymwneud â mynediad at wasanaethau radio rhyngwrwyd perthnasol.²⁶

Gwasanaethau dethol radio

- A1.5 Mae'r Ddeddf yn diffinio bod RSS yn "wasanaeth sy'n cael ei ddarparu drwy'r rhyngwrwyd sy'n galluogi, neu ymysg pethau eraill sy'n galluogi, defnyddiwr y gwasanaeth—(a) i ddewis rhwng gwasanaethau radio rhyngwrwyd²⁷ a ddarperir gan wahanol ddarparwyr, a (b) gwneud i wasanaeth radio rhyngwrwyd a ddewisir chwarae, drwy roi gorchmynion llafar sy'n cael eu recordio gan offer sydd wedi'i gysylltu â'r rhyngwrwyd."²⁸
- A1.6 Caiff yr Ysgrifennydd Gwladol wneud rheoliadau i ddynodi "gwasanaeth dethol radio".²⁹ Mae'r diwygiadau caiff yr Ysgrifennydd Gwladol eu gwneud yn cynnwys ychwanegu, dileu neu newid rhywbeth mae gwasanaeth dethol radio yn galluogi defnyddiwr i'w wneud.³⁰

²³ Adran 3(1) o'r Ddeddf.

²⁴ Adran 3(4)(a) y Ddeddf.

²⁵ Adran 3(3) o'r Ddeddf.

²⁶ Adran 362BI o'r Ddeddf.

²⁷ Mae adran 362BF o'r Ddeddf yn diffinio gwasanaeth radio rhyngwrwyd fel "gwasanaeth, neu adran ddatgysylltiol o wasanaeth, sy'n cynnwys darparu gan berson raglenni sy'n cynnwys sain yn unig (ynghyd ag unrhyw wasanaethau ategol) gyda'r bwriad o sicrhau eu bod ar gael i'w derbyn gan aelodau o'r cyhoedd drwy gael eu dosbarthu drwy gyfrwng y rhyngwrwyd (boed hynny gan ddarparwr y gwasanaeth neu berson arall)".

²⁸ Adran 362BA(1) o'r Ddeddf.

²⁹ Adran 362BA(2) o'r Ddeddf.

³⁰ Adran 362BA(3) o'r Ddeddf.

Gwasanaethau dethol radio dynodedig

- A1.7 Mae “gwasanaeth dethol radio dynodedig” (DRSS) yn wasanaeth dethol radio sydd wedi’i ddynodi gan yr Ysgrifennydd Gwladol drwy reoliadau.³¹
- A1.8 Dim ond os yw’r Ysgrifennydd Gwladol o’r farn bod lefel y defnydd o’r gwasanaeth yn y Deyrnas Unedig i wrando ar wasanaethau radio rhynggrwyd yn sylweddol y caiff yr Ysgrifennydd Gwladol ddynodi gwasanaeth dethol radio (a chaiff yr Ysgrifennydd Gwladol ystyried bod lefel y defnydd yn sylweddol os yw’r Ysgrifennydd Gwladol o’r farn ei fod yn sylweddol mewn amgylchiadau penodol, er enghraifft tra mewn cerbyd).³²

Adroddiad Ofcom i’r Ysgrifennydd Gwladol

- A1.9 Cyn i’r Ysgrifennydd Gwladol allu gwneud rheoliadau sy’n dynodi RSS, rhaid i’r Ysgrifennydd Gwladol fod wedi cael adroddiad gan Ofcom, sy’n cynnwys argymhellion Ofcom ar ymarfer pwerau’r Ysgrifennydd Gwladol i wneud rheoliadau i ddynodi’r gwasanaeth dethol radio dan sylw.³³
- A1.10 Gall Ofcom benderfynu ar ei liwt ei hun i ddarparu adroddiad i’r Ysgrifennydd Gwladol.³⁴ Fel arall, gall yr Ysgrifennydd Gwladol ofyn am adroddiad gan Ofcom, ac os felly mae’n rhaid i ni baratoi un cyn gynted ag sy’n ymarferol.³⁵
- A1.11 Rhaid i adroddiad Ofcom gynnwys ein hasesiad o’r canlynol, mewn perthynas â phob gwasanaeth dethol radio dan sylw—
- a) nifer yr aelodau o’r cyhoedd sy’n defnyddio’r gwasanaeth;
 - b) sut mae’r bobl hynny’n defnyddio’r gwasanaeth;
 - c) a yw lefel y defnydd o’r gwasanaeth yn sylweddol;
 - d) materion rydym yn credu sy’n debygol o effeithio ar y materion y cyfeirir atynt ym mharagraff (a), (b) neu (c).³⁶
- A1.12 Rhaid i Ofcom ddarparu adroddiad o’r fath i’r Ysgrifennydd Gwladol a rhaid i ni hefyd ei gyhoeddi.³⁷
- A1.13 Mae rôl Ofcom o ran paratoi adroddiadau ar gyfer yr Ysgrifennydd Gwladol wedi’i chyfyngu i argymhellion ar bŵer yr Ysgrifennydd Gwladol i ddynodi RSS. Nid oes pŵer statudol i Ofcom ei hun ddynodi RSS.
- A1.14 Os bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn arfer ei bŵer i ddynodi mewn modd sy’n wahanol i’r argymhellion a wnaed yn adroddiad Ofcom, rhaid i’r Ysgrifennydd Gwladol gyhoeddi, heb fod yn hwyrach na’r amser y gwneir y rheoliadau, ddatganiad o’r rhesymau dros wneud hynny.³⁸

³¹ Adran 362BB(1) o’r Ddeddf.

³² Adran 362BB(2) o’r Ddeddf.

³³ Adran 362BC(2)(a) o’r Ddeddf.

³⁴ Adran 362BC(1) o’r Ddeddf.

³⁵ Adran 362BC(2) a (3) o’r Ddeddf.

³⁶ Adran 362BC(4) o’r Ddeddf.

³⁷ Adran 362BC(5) o’r Ddeddf.

³⁸ Adran 362BC(6) o’r Ddeddf.

Datganiad Ofcom ar yr egwyddorion a'r dulliau

- A1.15 Rhaid i Ofcom baratoi a chyhoeddi datganiad ar yr egwyddorion a'r dulliau y byddwn yn eu defnyddio wrth baratoi adroddiad i'r Ysgrifennydd Gwladol, sy'n gwneud argymhellion am arfer ei bwerau i wneud rheoliadau dynodi.
- A1.16 Cawn ddiwygio neu ddisodli'r datganiad hwnnw a rhaid inni gyhoeddi'r datganiad diwygiedig neu'r datganiad newydd.³⁹

Rhestr o wasanaethau radio rhyngwrwyd perthnasol

- A1.17 Mae'r drefn newydd yn mynnu bod darparwyr RSS dynodedig yn cydymffurfio â gofynion sy'n ymwneud â darparu "gwasanaethau radio rhyngwrwyd perthnasol". Mae'r rhain yn wasanaethau radio rhyngwrwyd sy'n cael eu cynnwys mewn rhestr a gedwir gan Ofcom.
- A1.18 Dyma'r amodau mae'n rhaid eu bodloni er mwyn i wasanaeth radio rhyngwrwyd gael ei gynnwys ar y rhestr (a dod yn wasanaeth radio rhyngwrwyd perthnasol):
- a) bod gan ddarparwr y gwasanaeth system neu broses effeithiol ar waith i sicrhau bod y gwasanaeth yn "cyfateb" i wasanaeth radio yn y DU sy'n cael ei ddarparu ganddynt. Mae gwasanaeth radio rhyngwrwyd yn cyfateb i wasanaeth radio yn y DU os (heb ystyried hysbysebion) yw'r holl raglenni sydd wedi'u cynnwys yn y gwasanaeth radio rhyngwrwyd yn cael eu darlledu ar wasanaeth radio yn y DU ar yr un pryd ag y maent yn cael eu darparu gan y gwasanaeth radio rhyngwrwyd; ac
 - b) mae darparwr gwasanaeth radio rhyngwrwyd wedi rhoi hysbysiad i Ofcom yn gofyn am gael cynnwys y gwasanaeth ar y rhestr.
- A1.19 Nid oes yn rhaid i ddarparwyr gwasanaethau radio yn y DU ddarparu ffrydiau ar-lein o'u gwasanaethau. Pan fydd darparwr gwasanaeth radio rhyngwrwyd perthnasol yn penderfynu rhoi'r gorau i ddarparu'r ffrwd ar-lein, rhaid iddo roi gwybod i Ofcom. Byddai Ofcom yn tynnu'r gwasanaeth oddi ar y rhestr ac felly ni fyddai'n wasanaeth radio rhyngwrwyd perthnasol mwyach.⁴⁰

Effaith dynodiad

- A1.20 Pan fydd RSS yn cael ei ddynodi, rhaid i ddarparwr y DRSS gydymffurfio â'r drefn newydd. Mae crynodeb o'r gofynion sy'n berthnasol i ddarparwyr DRSS wedi'i nodi isod.
- A1.21 Yn gyntaf, rhaid i ddarparwr DRSS gymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod defnyddwyr yn gallu dewis gwasanaethau radio rhyngwrwyd perthnasol, a gwneud iddynt chwarae, drwy roi gorchmynion llafar.⁴¹
- A1.22 Yn ail, rhaid i ddarparwr DRSS gymryd pob cam rhesymol i sicrhau, pan fydd y DRSS yn cael ei ddefnyddio fel y disgrifiwyd yn y paragraff blaenorol, nad oes unrhyw eitemau'n cael eu chwarae cyn y gwasanaeth radio rhyngwrwyd sydd wedi cael ei ddewis, ac nad oes unrhyw

³⁹ Adran 362BC(8) o'r Ddeddf.

⁴⁰ Adran 362BG(5) o'r Ddeddf. Gellir tynnu'r gwasanaeth oddi ar y rhestr drwy hysbysiad gan ddarparwr y gwasanaeth; a rhaid i'r darparwr roi hysbysiad i Ofcom os yw'n rhoi'r gorau i ddarparu'r gwasanaeth radio rhyngwrwyd neu'r gwasanaeth radio cyfatebol yn y DU, neu os yw darpariaeth y gwasanaeth radio rhyngwrwyd wedi dod i ben.

⁴¹ Adran 362BI(1) o'r Ddeddf.

darfu ar y gwasanaeth radio rhyngwrdd. Mae rhai eithriadau i'r gwaharddiad ar chwarae eitemau cyn y gwasanaeth radio rhyngwrdd sydd wedi cael ei ddewis:

- a) ceir chwarae darn byr i ddynodi beth yw'r gwasanaeth radio rhyngwrdd sydd wedi cael ei ddewis;
- b) os yw'r DRSS yn defnyddio gwasanaeth rhyngwrdd arall i wneud i'r gwasanaeth radio rhyngwrdd a ddewiswyd chwarae, ceir chwarae darn byr i ddynodi beth yw'r gwasanaeth rhyngwrdd arall hwnnw; a
- c) gellir chwarae un neu fwy o hysbysebion, os yw darparwr y gwasanaeth radio rhyngwrdd a ddewiswyd yn cytuno.⁴²

A1.23 Yn drydydd, os yw darparwr gwasanaeth radio rhyngwrdd perthnasol yn gofyn i ddarparwr DRSS sicrhau bod y gwasanaeth yn defnyddio dull penodol o ran y gwasanaeth radio rhyngwrdd perthnasol hwnnw, rhaid i'r darparwr DRSS gymryd pob cam rhesymol i sicrhau bod y dull hwnnw'n cael ei ddefnyddio wrth chwarae'r gwasanaeth radio rhyngwrdd a ddewiswyd.⁴³

A1.24 Yn olaf, mae darparwyr DRSS wedi'u gwahardd rhag codi tâl ar ddarparwyr gwasanaethau radio rhyngwrdd perthnasol am wneud yr hyn mae'n rhaid i ddarparwyr DRSS ei wneud i gydymffurfio â'r gofynion a ddisgrifir uchod.⁴⁴

A1.25 Mae'r Ddeddf yn mynnu bod Ofcom yn cyhoeddi cod ymarfer sy'n argymhell y camau y dylai darparwyr DRSS eu cymryd wrth geisio sicrhau eu bod yn cydymffurfio â'r gofynion hyn.⁴⁵ Mae'n rhaid i ddarparwyr DRSS hefyd lunio a chyhoeddi datganiad am sut maen nhw'n bwriadu cydymffurfio â'r gofynion.⁴⁶

Dyletswydd twf economaidd

A1.26 Mae Adran 108 o Ddeddf Dadreoleiddio 2015 yn nodi dyletswydd Ofcom i ystyried pa mor ddymunol yw hyrwyddo twf economaidd wrth arfer ei swyddogaethau rheoleiddio. Er mwyn ystyried hyrwyddo twf economaidd, bydd Ofcom yn arfer ei swyddogaethau rheoleiddio mewn ffordd sy'n sicrhau:

- a) bod camau rheoleiddiol yn cael eu cymryd dim ond pan fydd eu hangen; a
- b) bod unrhyw gamau a gymerir yn rhai cymesur.⁴⁷

A1.27 Mae canllawiau statudol y llywodraeth ar y ddyletswydd hon yn cydnabod bod arloesedd a chystadleuaeth ymysg y ffactorau sy'n sbarduno twf economaidd.

⁴² Adran 362BI(2) o'r Ddeddf. Mae Adran 362BI(5) yn darparu nad yw'r rhwymedigaethau hyn ar ddarparwyr DRSS yn mynnu bod y darparwr yn diystyru dewisiadau defnyddwyr o ran y ffordd mae'r DRSS yn gweithredu.

⁴³ Adran 362BI(3) a (4) o'r Ddeddf. Mae Adran 362BI(5) yn darparu nad yw'r rhwymedigaethau hyn ar ddarparwyr DRSS yn mynnu bod y darparwr yn diystyru dewisiadau defnyddwyr o ran y ffordd mae'r DRSS yn gweithredu.

⁴⁴ Adran 362BI(6) o'r Ddeddf.

⁴⁵ Adran 362BK o'r Ddeddf.

⁴⁶ Adran 362BJ o'r Ddeddf.

⁴⁷ Adran 108(2)(b) o Ddeddf Dadreoleiddio 2015.

Dyletswydd cydraddoldeb y sector cyhoeddus

- A1.28 Mae Adran 149 o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 (Deddf 2010) yn gosod dyletswydd ar Ofcom, wrth iddo gyflawni ei swyddogaethau, i roi sylw dyledus i'r angen i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu, erledigaeth ac ymddygiad gwaharddedig arall sy'n gysylltiedig â'r nodweddion gwarchodedig canlynol: oed; anabledd; ailbennu rhywedd; priodas a phartneriaeth sifil; beichiogrwydd a mamolaeth; hil; crefydd neu gred; rhyw a chyfeiriadedd rhywiol. Mae Deddf 2010 hefyd yn mynnu bod Ofcom yn rhoi sylw dyledus i'r angen i hybu cyfle cyfartal a meithrin cysylltiadau da rhwng pobl sy'n rhannu nodweddion gwarchodedig penodol a phobl nad ydynt yn rhannu'r nodweddion hynny.
- A1.29 Mae Adran 75 o Ddeddf Gogledd Iwerddon 1998 (Deddf 1998) hefyd yn gosod dyletswydd ar Ofcom, wrth iddo gyflawni ei swyddogaethau sy'n ymwneud â Gogledd Iwerddon, i roi sylw dyledus i'r angen i hyrwyddo cyfle cyfartal ac i roi sylw i ba mor ddymunol yw hyrwyddo cysylltiadau da ar draws ystod o gategorïau a amlinellir yn Neddf 1998. Mae Cynllun Cydraddoldeb Diwygiedig Gogledd Iwerddon Ofcom yn egluro sut rydym ni'n cydymffurfio â'n dyletswyddau statudol o dan Ddeddf 1998.

Dyletswydd y Gymraeg

- A1.30 Gwnaeth Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 sefydlu fframwaith cyfreithiol ar gyfer gosod dyletswyddau ar sefydliadau penodol i gydymffurfio â safonau mewn perthynas â'r Gymraeg. Mae'r safonau a roddwyd ar Ofcom wedi cael eu rhestru yn [hysbysiad cydymffurfio Ofcom](#) a ddaeth i rym ar 25 Ionawr 2017.
- A1.31 Mae Safonau Lluo Polisiau'r Gymraeg yn ei gwneud yn ofynnol i Ofcom asesu (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a (b) peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg wrth lunio polisi newydd neu adolygu neu ddiwygio polisi sydd eisoes yn bodoli.